

SENAT DE BELGIQUE BELGISCHE SENAAT

SESSION DE 1959-1960

ZITTING 1959-1960

SEANCE DU 1er JUIN 1960

VERGADERING VAN 1 JUNI 1960

Proposition de loi complétant l'article 391bis
du Code pénal.

Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 391bis
van het Strafwetboek.

DEVELOPPEMENTS

TOELICHTING

MESDAMES, MESSIEURS,

DAMES EN HEREN,

L'article 391bis du Code pénal punit l'abandon de famille et sanctionne de peines l'abstention volontaire de celui qui, pendant plus de deux mois, refuse de fournir une pension alimentaire à son conjoint ou à ses descendants, pension à laquelle il a été condamné par un jugement définitif, dès lors non susceptible de recours.

Il résulte du texte qu'il faut un jugement pour permettre les poursuites pénales.

Dès lors, l'épouse qui a obtenu le divorce par consentement mutuel risque, pour les raisons que nous exposons ci-après, de se trouver dans un état de véritable infériorité.

L'article 280 du Code civil qui figure au chapitre III, titre VI, livre Ier, du Code civil, impose aux époux la constatation par écrit de leurs conventions sur trois points. Le troisième consiste à exiger la détermination de : « quelle somme le mari devra payer à sa femme pendant le même temps si elle n'a pas de revenus suffisants pour pourvoir à ses besoins ».

Il est fréquent que le notaire chargé de dresser les trois accords prévus à l'article 280, constate également que le mari, candidat au divorce, s'engage à payer à son épouse et aux enfants mineurs dont elle a la garde, telle pension pour le temps où la pension sera terminée.

Artikel 391bis van het Strafwetboek bestraft de verlating van gezin alsmede het moedwillig in gebreke blijven van hem die gedurende meer dan twee maanden weigert een alimentatievergoeding uit te keren aan zijn echtgenoot of aan zijn afstammelingen, tot welke vergoeding hij is veroordeeld bij een definitieve uitspraak waartegen derhalve geen beroep mogelijk is.

Uit de tekst blijkt dat voor het instellen van een strafvordering een vonnis noodzakelijk is.

De echtgenote die de echtscheiding door wederzijdse toestemming heeft verkregen, loopt derhalve gevaar, om de redenen die wij hierna aangeven, zich in een werkelijke ondergeschikte toestand te bevinden.

Artikel 280 van het Burgerlijk Wetboek, boek I, titel VI, hoofdstuk III, legt aan de echtgenoten de verplichting op hun overeenkomsten op drie punten schriftelijk te laten vaststellen. Het derde punt eist de vaststelling : « welk bedrag de man, gedurende dezelfde tijd, aan zijn vrouw zal moeten betalen, indien zij geen voldoende inkomsten heeft om in haar behoeften te voorzien ».

Vaak gebeurt het dat de notaris, belast met de vaststelling van de drie bij artikel 280 bedoelde overeenkomsten, eveneens vaststelt dat de echtgenoot die de echtscheiding vordert, zich verbindt aan zijn echtgenote en aan zijn minderjarige kinderen waarover zij het toezicht heeft, een vergoeding uit te keren voor de duur van de rechtspleging.

Le notaire est habilité à délivrer l'expédition de l'acte constatant cet engagement et de la revêtu de la formule exécutoire, ce qui en fait un titre semblable à un jugement définitif.

Lorsque, le divorce prononcé, le mari organise son insolvabilité, spécialement s'il est remarié, il se protège contre tout recours par les nouvelles conventions matrimoniales qu'il conclura s'il se remarie, la première épouse agissant pour elle-même et pour ses enfants mineurs risque de se heurter à un simple procès-verbal de carence.

Il y a là une situation immorale, semblable à celle que l'article 391bis du Code pénal a désiré réprimer.

Telles sont les raisons qui justifient la proposition ci-après.

C. PHOLIEN.

Proposition de loi complétant l'article 391bis du Code pénal.

Article Unique.

Il est ajouté à la suite du premier alinéa de l'article 391bis du Code pénal un nouvel alinéa ainsi rédigé :

« Les mêmes peines que celles prévues à l'alinéa précédent sont applicables à celui qui s'abstient volontairement, pendant plus de deux mois, de payer à son ex-épouse ou à ses enfants mineurs, la pension alimentaire à laquelle il s'est engagé à l'occasion des conventions prévues à l'article 280, 3°, du Code civil si le divorce a été prononcé conformément à l'article 294 du même code. »

C. PHOLIEN.
R. ANCOT.
P. DE SMET.

De notaris is gemachtigd een uitgifte af te geven van de akte waarin deze verbintenis is vastgelegd en ze van de executoriale vorm te voorzien, waardoor dat stuk het karakter krijgt van een eindvonnis.

Indien de echtgenoot na de uitspraak van de echtscheiding insolvent wil worden, vooral wanneer hij hertrouwt, zal hij zichzelf beschermen door de huwelijksvereenkomsten die hij bij zijn nieuw huwelijk aangaat, zodat de eerste echtgenote die voor zichzelf en voor haar minderjarige kinderen optreedt, gevaar loopt zonder meer op onvermogen te stuiten.

Wij staan hier voor een immorele toestand, zoals die waartegen artikel 391bis van het Strafwetboek heeft willen ingaan.

Dit zijn de redenen waarop het hierna volgende voorstel berust.

Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 391bis van het Strafwetboek.

Enig Artikel.

Na het eerste lid van artikel 391 van het Strafwetboek wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende :

« Dezelfde straffen als die bepaald in het vorige lid zijn van toepassing op hem die gedurende meer dan twee maanden vrijwillig heeft nagelaten aan zijn gewezen echtgenote of aan zijn minderjarige kinderen de uitkering tot onderhoud te doen waartoe hij zich heeft verbonden in de bij artikel 280, 3°, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde overeenkomsten, indien de echtscheiding is uitgesproken overeenkomstig artikel 294 van hetzelfde Wetboek. »